

Kultur- og likestillingsdepartementet

Postboks 8036 Dep

0030 Oslo

Oslo 20.12.2023

Innspill: Handlingsplan for deltakelse i kultur-, idretts- og friluftslivsaktiviteter

Kirkens Bymisjon viser til invitasjon 10.10.23, og takker for anledningen til å gi innspill til handlingsplan for deltakelse i kultur-, idretts- og friluftslivsaktiviteter. Vi vil også takke for en bred muntlig og skriftlig innspillprosess, regionalt og nasjonalt. Vi syns det er svært positivt at det er en egen prosess for barn og unges medvirkning, da deres stemmer vil bidra til å styrke handlingsplanen.

Kirkens Bymisjon er en åpen og inkluderende ideell organisasjon som arbeider i over 50 byer og steder i hele Norge, blant mennesker som strever med hverdagen på ulike måter. Vår visjon er at alle mennesker erfarer respekt, rettferdighet og omsorg. Vi har totalt 1800 ansatte i hel- og deltidsstillinger, og har over 4500 frivillige tilknyttet våre virksomheter.

Kirkens Bymisjon jobber på mange måter for å oppfylle Barnekonvensjonens artikkel 31, og vil fremover fortsette innsatsen for at flere barn og unge får oppfylt sin rett til deltakelse i kultur-, idretts- og friluftslivsaktiviteter. I vårt arbeid med barn og unge er det sentralt for oss at det blir gitt et bredt og godt aktivitetstilbud, der familiens økonomi ikke er til hinder for deltakelse. Vi setter derfor stor pris på at regjeringen utarbeider en ny handlingsplan.

Våre innspill presenteres som besvarelser på de tre spørsmålene som står i invitasjonen.

Spørsmål 1: Hva er det viktigste din organisasjon/institusjon kan gjøre for å inkludere enda flere barn og ungdom i kultur-, idrett- og/eller friluftslivsaktiviteter?

Fritidsarenaen er en viktig arena for utprøving, mestring, selvbylde og vennskap. Kirkens Bymisjon har i lang tid jobbet for at barn og unge skal få ha en aktiv fritid, enten det gjelder organisert idrett eller mer uformelle aktiviteter som hyttetur, leirskole eller skidag. Vi ønsker å tilrettelegge for at barn og unge skal få teste ut nye sosiale arenaer, nye aktiviteter og nytt utstyr – uavhengig av familiens økonomi. Heller ikke svake norskferdigheter eller manglende kunnskap om bruk av telt eller skøyter skal være til hinder for deltakelse.

Vi vet, gjennom kunnskapsinnhenting og tilbakemeldinger fra ansatte og barn og unge, at gratisprinsippet blir stadig viktigere, at køene for å låne utstyr vokser og at behovet for å veilede innen aktiviteter og utstyr er viktig for å kunne delta på hytteturer, leirskole eller ferietilbud.

Jf. Barnekonvensjonen har barn til å bli hørt i saker som angår dem. Kirkens Bymisjon etterstreber derfor å utvikle attraktive og gode tilbud, ut fra barn og unges egne ønsker og behov.

Vi snur oss raskt når vi ser nye behov og målgrupper. Vi arrangerer aktiviteter for ukrainske flyktninger, vi utvider ferieaktiviteter til ikke bare å gjelde om sommeren, men også i høst- vinter- og påskeferien. Og vi utvikler tilbud sammen med barn og unge, og gir dem muligheten til å bidra som frivillige eller sin første betalte jobb.

Mye av vårt inkluderingsarbeid for barn og unge springer ut av virksomheten Skattkammer, som er det mest utbredte tilbudet vi har, per i dag 24 steder, og med flere under etablering. Hovedformålet med Skattkammer er å være en utlånssentral, men vi tilbyr altså også aktiviteter, møteplasser og veiledning i utstyr.

Vi jobber helhetlig, ut fra behovet i den enkelte kommune eller bydel. Vi vet at på Stovner er det flere som trenger veiledning enn i Kirkenes. I Ålesund er behovet for lån av vinterutstyr større enn i Arendal. Og for at ikke transport skal være et tema, har vi plassert flere Skattkammer i områder der lavinntektsfamilier er sterkt representert.

Lokalkunnskap er alfa og omega for at tilbudene våre skal bli kjent og brukt. Og at aktivitetene skal være attraktive, relevante og tilgjengelige. Våre tilbud er utviklet for og med barn og unge, og i tett samarbeid med kommune og lokalt næringsliv.

Spørsmål 2: Hva trenger din organisasjon/institusjon for å inkludere enda flere barn og ungdom i kultur-, idrett- og/eller friluftslivsaktiviteter?

Kirkens Bymisjon ser behovet for økt innsats for at flere barn og unge skal bli inkludert i aktiviteter innen kultur, idrett og friluftsliv. Prisene øker, vi opplever dyrtid og antallet barn som vokser opp i vedvarende lavinntekt har i lang tid vært på over 110.000. Barn med funksjonsnedsettelse har et lite tilpasset fritidstilbud og barn i innvandrerfamilier – særlig jenter - med minoritetsbakgrunn - deltar sjeldnere enn andre organisert fritid. Ressursene som er nødvendige for å gi disse et tilbud trengs å økes, kunnskapsbasert og målrettes, proporsjonalt med behovet.

Det trengs først og fremst en økning i midler. Det trengs penger til å drifte og videreutvikle aktivitetstilbud, men også til å dekke tilstrekkelig og kvalifisert personale. For å sikre forutsigbar og bærekraftig drift er det viktig med mer langsiktige finansieringsordninger, som ikke bare baseres på kvantitative mål (antall utlån og antall deltakere), men også tar hensyn til at «veiledning» og «aktivitetsguide» er viktige faktorer for å øke deltakelsen.

Det trengs oversiktlige tilskuddsordninger og det trengs mer nasjonalt fokus på barn og unges rett til deltakelse. Kirkens Bymisjon har de siste årene etablert seg i flere nye byer, med mange tiltak for barn og unge. For at de skal ha en bærekraftig og forutsigbar drift videre, er det viktig med gode finansieringsmuligheter over tid. Og en økt bevissthet om at barn og unge ikke er en homogen gruppe, men som har mange forskjellige ønsker om fritidsaktiviteter, og at midler til aktiviteter må favne denne bredden.

Spørsmål 3: Hvem trenger dere å samarbeide med for å inkludere enda flere barn og ungdom innen kultur-, idrett- og eller friluftslivsaktiviteter? Og hva skal til for at dere finner sammen?

For å få til langsiktige, bærekraftige løsninger er det viktig med samarbeid på mange kanter.

Når det gjelder etablering og drift av aktiviteter er det viktig å samarbeide med andre organisasjoner, fremfor å være konkurrenter. Hvis BUA eller Fellesverket har en aktivitet, kan Kirkens Bymisjon etablere noe annet, for å skape mangfold og bredde. Samarbeid gir også muligheter for samdrift og nyttig kunnskaps- og erfaringsdeling.

Vårt utgangspunkt er også å være åpne for mer samarbeid og samskaping med ulike private og offentlige aktører. Vi er dessuten blant mange organisasjoner som har signert under på Fritidserklæringen.

Skattkammer, ferieaktiviteter og møteplasser fungerer godt fordi vi samarbeider tett med de som skal bruke dem, samt skoler, kulturskolen, idrettsråd, lag og foreninger – og lokalt næringsliv. Gjennom å spre informasjon ut til skoler, og invitere hele klasser innom for å fysisk vise hva de kan låne, så kan vi potensielt nå ut til enda flere samt senke barrierer for å låne utstyr.

Vi samarbeider også med andre organisasjoner om synliggjøring av feltet, enten det handler om politisk påvirkning, arrangement som ALLEMED-konferansen eller rapporter om barn og unges rett til fritid.

Oppsummert ønsker Kirkens Bymisjon følgende tiltak:

- Økt fokus på barns rettigheter til deltakelse i fritidsaktiviteter, og til at de får medvirke til å innrette tilbud som blir relevante og attraktive
- Mer forutsigbarhet og langsiktighet i midler, både til aktiviteter og drift
- Gratisprinsippet er sentralt og må få økt fokus
- Det må arbeides aktivt med å hindre og forebygge barrierer for deltakelse
- Måltrettet innsats overfor særlig utsatte grupper (blant barn i lavinntektsfamilier og barn med funksjonsnedsettelse)
- Helhetlig arbeid for deltakelse, i samarbeid med kommuner, andre organisasjoner og lokalt næringsliv
- Jevnlig og oppdatert evaluering av tiltak. Kunnskapsoppdateringer og dokumentasjon for å sikre at man treffer behov på en god måte

Vi utdyper gjerne innspillene våre ved behov, og ønsker regjeringen lykke til i det videre arbeidet med handlingsplanen.

Med vennlig hilsen,

Kirkens Bymisjon

Janne Olise Raanes, Programdirektør